

נייר. כל כניי נזירות – פרק ראשון דף ב עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" רש"י

1 לימא קסבר שמואל דידם שאינן מוכיחות לא הויין ידים – פירושו: דאי סבירא ליה ההויין
2 ידים – למה ליה לשמואל לאוקומי מתניתין בניזיר עובר לפניו? אפילו אין נזיר עובר
3 לפניו נמי, בדשאמר "אהא" – יד מיהא הוי, דטפי משמעו אקבלת נזירות דראוי לחול
4 לאלתה, אפילו אבל ושתה בין כל היום – מחצי היום ואילך יכול להיות נזיר מקבלת
5 תענית, דאם אבל כבר – לא יוכל להתענות עד
6 למחר. ולישנא ד"אהא" משמע דאהא נזיר
7 לאלתה, הלכך יד הוי. ואי לא בני שמואל ידים
8 מוכיחות – אפילו אין נזיר עובר לפניו נמי,
9 הכי גרסנן אמרי אין בזמן שהנזיר וכו' –
10 כלומר, אין ודאי שמואל סבירא ליה: ידים שאינן
11 מוכיחות לא הויין ידים. ובניזיר עובר לפניו ליכא
12 לספוקי ההויין ידים מוכיחות. אבל אין נזיר עובר
13 לפניו – דלמא "אהא בתענית" קאמר, כלומר:
14 ולא הויין ידים מוכיחות: ויש ספרים דגרסי: אמרי
15 לא, בזמן שאין הנזיר עובר לפניו. והכי פירושה:
16 לעולם שמואל לא בעי ידים מוכיחות. ובזמן
17 שניזיר עובר לפניו – ליכא ספוקי, דיד מיהא הוי.
18 אין נזיר עובר לפניו – דלמא "אהא בתענית"
19 קאמר, פירושו: ואפילו יד לא הוי. ולגריסא זו מסיק
20 הכא דשמואל לא בעי ידים מוכיחות. והתם
21 דקאמר "הרי את מקודשת" אף על גב דלא אמר
22 "לי" הרי היא מקודשת לו, ופרקי: למימרא דסבר
23 שמואל ידים שאין מוכיחות הויין ידים: והא תנן
24 "האומר" – אהא הרי זה נזיר, ומוקי לה שמואל
25 בשניזיר עובר לפניו, הא אין נזיר עובר לפניו –
26 לא, אלמא קסבר שמואל ידים שאין מוכיחות לא
27 הויין ידים ומשני התם: אלא באומר "מקודשת
28 לי". אלמא מסיק התם לשמואל מהכא דדידים
29 שאינן מוכיחות לא הויין ידים. להכי גרסינן: אמרי
30 אין. והשתא האי "לימא" אינו כשאר "לימא"
31 שבגמרא, שכן הוא עומד. ודווחת איכא לקמן (בט.ב): לימא הני תנאי כי הני תנאי, ועומד
32 כן, ובדמפרש **ורלמא** לפוטרו מקרבנותיו – המוטלן עליו להביא כשישלים נזירותו,
33 ולא נתכוון כלל לקבל עליו על עצמו נזירות. **דקאמר** בלבו – להיות נזיר. ומכל מקום,
34 בעינא נמי דניזיר עובר לפניו, וקבלה שבלב אינו כלום, דגבי נזיר כתיב "כי יפלא" – שפרש
35 בפיו. אבל כי נזיר עובר לפניו ופירש בשפתיו "אהא" ובלבו חשב להיות נזיר – מחשבת הלב
36 קאמרינן אילו אמר בפיו: אהא נזיר כזה שעובר לפניו. **הו** דתימא בעינא פיו ולבו שוין
37 משמע לן – הכי גרסינן, ולא גרסינן "דלא גרסינן" דלא בעינא, דהוי משמע דלא בעינא פיו ולבו שוין.
38 והא אינו, דכל נזיר בשעת בלא נזיר, דאם נתכוון לומר "מעשר" ואמר "תרומה", או
39 איפכא, על פירות שלפניו – לא אמר כלום. ועוד קשה: למה ליה עובר לפניו? הא הוי נזיר
40 כיון דחשב בלבו, ולא בעינן פיו ולבו שוין? אלא הכי פירושה: מהו דתימא בעינן פיו ולבו שוין,
41 והכא כי לא הוציא בפיו "אהא נזיר" בפירושו, אף על גב דנזיר עובר לפניו ואמר בלבו "נזיר",
42 דאין זה פיו ולבו שוין, קא משמע לן דמחשבת הלב מגליא איברור ד"אהא" כי נזיר עובר
43 לפניו – ד"אהא נזיר" קאמר, ובהאי גזונא הוי שפיר פיו ולבו שוין. **ורלמא** אהא נאה
44 לפניו במנות – בשאר מצות, כדתינא בו, ומנלן למימר דקיבל עליו נזירות?
45 **אמר** שמואל שתפוס בעות, כלומר: אהא נאה במצוה התלויה בשער, כגון נזירות.
46 והכא ליכא לשנויי: בלא תפס בשער ובניזיר עובר לפניו. והכא דבור שלם קאמר: "אהא
47 נאה", ואי לא תפס בשער – אפילו כי נזיר עובר לפניו משתמע שפיר: אהא נאה בשאר
48 מצות כמו אנויות. ולעיל נמי, דפרקי: ורלמא "אהא בתענית" – ליכא לשנויי בשתפס
49 בשער בלא נזיר עובר לפניו, דלעולם משתמע שפיר "אהא בתענית" כי אין נזיר עובר לפניו,
50 אף על גב דתפיס אהא, והשתא אי שפיר, דמתניתין פלגינור בתרי בבי: האומר אהא ואי
51 זה נזיר, או אהא נאה, אף על גב דתרווייהו ידות ניתו – משום דמפרשי בתרי טעמי. **ואמר**
52 ליה "נאה" ויש גרסיה: מלתא בעידא. וכו' מעשה הגון וכשר לעשות כן? הא עבירה היא? ומשני: אפילו לרבי אלעזר הקפר בו, דילמא אתי למיעבר על נזירותו לשתות בין כי ארכו לו הימים.
53 אבל טהור – לא חוטא קרי ליה. וקשה: דבעלמא אייתי לרבי אלעזר אפילו אנוזר טהור, על שם שציער עצמו מן היין קרי ליה חוטא? ויש לומר: דטהור נמי קצת קרי ליה חוטא, ומכל מקום
54 המצוה רבה על החטא, ולכך קרי ליה "נאה". מידי דהוה מתענה תענית הלום בשבת, דיש לו מצוה לבטל החלום, וקצת עבירה עשה שהתענה בשבת – שהרי צריך לישב בתענית למחרת
55 השבת לכפר על שהתענה בשבת. אבל נזיר טמא – דרמנא קרייה חוטא. לפי שהוא סותר את נזרו וצריך לחזור לנזירותו. וכבד בעיניו המעשה, ותוהו על דראשונות. ושיך לרף ג.א.
56 **הריני** כזה נהי נמי דתפיס בשער הרי נזיר – יש ספרים דכתיב בהן: "הריני כזה" לא אמר. אכן טעות הוא, שהרי במתניתין תני בהדיא: אמר הריני כזה. ושמואל הסופר טעה במאי דכתב
57 בתר הכי: אמר שמואל בשניזיר כו'. פירושו: דסלקא דעתך דאין נזיר עובר לפניו אלא דתפיס בשעריה, דומיא דמתניתין דלעיל "אהא נאה" דאוקמינן בתפיס בשעריה לחוד. ולכך פריך: "הריני
58 כזה" לא משמע מידי דנזירות, אף על גב דתפיס בשעריה? ומשני שמואל: הכא נמי כשניזיר עובר לפניו, והשתא אין צריך לומר דתפיס בשעריה.

1 ונבי יש נחולין נמי – משום דעיקר נחלה הוא, מפרש עיקר נחלה ברישא. **אלא** [הבא]
2 לפרוש כניי ברישא **אלא** היינו **טעמא** – דמפרש ידות ברישא, דהואיל ואתיין ליה
3 מדרשא, כדאמרין בפרקא קמא דנדרים: "נזיר להויר" – לעשות כניי נזירות בניזרות,
4 וידות נזירות בניזרות. הכיבין ליה – ותני להו ברישא. ואי אמרת: כניי נזירות נמי אתיין
5 ליה מדרשא, כדאמרין בפרקא קמא דנדרים: "נזיר להויר" – לעשות כניי נזירות
6 בניזרות הוא, כדאמר הדר ותני בניזרות ברייתא גופא דנדרים: אין לי אלא בניזרות,
7 בנדרים כו', ומקש נדרים לנזירות, מה נזירות
8 עשה בו ידות נזירות בניזרות – אף כן בנדרים,
9 ולא חשיב בהדיהו כניי נזירות. אלמא ברישא
10 לא אתא אלא משום דידות נזירות בניזרות,
11 וכניי נזירות אב גירא נטבא. וליפתה ביה
12 ברישא – וליחגי: ידות נזירות בניזרות, וכל
13 כניי נזירות בניזרות. **תנא** כי מתחיל [מתחיל]
14 בעיקר קרבן ברישא – כגון כבניי נזירות, שחן
15 ענין לשון נזיר, כדפרישנא לעיל. ולענין פירוש
16 מפרש ברישא ידות – דאתיין מדרשא. ובפרק
17 קמא דנדרים פריך: הניחא למאן דאמר כנייין
18 לשון אומות הן, ולהכי פתח בכנייין ברישא,
19 דעיקר הן. אלא למאן דאמר לשון שבדו לחן
20 חכמים להיות נדר בו – מאי איכא למימר?
21 ליפתח בידות ברישא, הואיל ואתיין מדרשא
22 ומשני: מי קתני ידות במתניתין כלל? אלא,
23 חסרי מהסרא לה ותני ידות – להא מלתא נמי
24 תריץ לה, ואקרינן ומי ותני ידות ברישא: כל
25 ידות נדרים בנדרים, וכל כניי נדרים בנדרים.
26 ולהכי מפרש ידות ברישא, והדר כנייין. **האמר**
27 **אהא הרי זה נזיר ואמאי דלמא אהא בתענית**
28 **קאמר. לימא דקסבר שמואל ידים שאין**
29 **מוכיחות – כלומר, מדקא מוקים לה שמואל:**
30 כגון שהיה נזיר עובר לפניו, הא לאו הכי – ליכא לספוקי בניזר כלל, דקסבר: ידים שאין
31 מוכיחות לא הויין ידים. והא איפכא שמעינן ליה בפרק קמא דקידושין, דאמר בההיא:
32 האומר לאשה "הרי את מקודשת", "הרי את מאורסת", "הרי את לאנתו" – הרי זו
33 מקודשת, ואף על גב דלא אמר "לי", **אמר** – לעולם קסבר שמואל ידים שאין מוכיחות
34 הויין ידים, כגון גבי אירוסין וקידושין, כיון דמזכר שם אירוסין וקידושין – הוי הוכחה
35 במקצת. והכא היינו טעמא דבעינן להיות נזיר עובר לפניו – משום דאיכא למימרא: אהא
36 בתענית קאמר, ולא הוי הוכחה כלל, דליכא למיקם עלה דמילתא אי אמר בתענית או
37 בניזרות. ולא הוי נזיר, דלא נגנה נזירות אלא להפלאה, עד שפרש, שבגמרא (מבשר ב)
38 "כי יפלא לנדר", ומתרגמינן: ארי פירש. [יילמא וכו'] – אפילו כי נזיר עובר לפניו,
39 אמאי הוי נזיר? ורלמא לפוטרו מקרבנותיו קאמר, והכי משמע: אהא אני במקומו
40 להקריב קרבנותי. **הבא כפאי עסקינן** – כגון שאמר שבלב היה לקבל עליו נזירות. **אי**
41 **הכי** – דניזיר עובר לפניו, וקאמר נמי בלבו – מאי למימרא? פשיטא, אדעתא דנזיר
42 קאמר? **בעינן שיחא פיו ולבו שוין** – דבעינן שיחא מוציא בשפתיו מה שיהרהר בלבו.
43 **קא משמע לן** – דלא בעינן. ובלבד שיחא נזיר עובר לפניו, הא אם אין נזיר עובר לפניו,
44 ואף על גב דאמר בלבו, כיון דלא הוציא בשפתיו – לא הוי מוכחא מילתא. **האמר אהא**
45 **נאה הרי זה נזיר** – דמשמע הכי קאמר: שיחא שערו מגודל נאה. **נוימא מילתא דעבירה**
46 **ואמרין ליה נאה** – בתמידי. ואי אמר: אהא נאה במילתיה דנזירות – מי הויה נזירות
47 מילתא דנזיר, דאמרין ליה: זיל ותיהי נזיר, ונדקאה?
48

אין